

Raadsvoorstel

Burgemeester en wethouders

Jaargang	:	2021
Registratienummer	:	375990
Datum	:	28 april 2021
Onderwerp	:	besluitvorming RES 1.0

Voorstel:

- 1 De Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 Holland Rijnland vast te stellen;
- 2 Het college de opdracht te geven de RES uit te werken en te verankeren in het lokaal (omgevings-)beleid, in afstemming met de Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland.

Kerngegevens

Publiekssamenvatting

In het Akkoord van Parijs is afgesproken dat de opwarming van de aarde wordt beperkt tot minder dan twee graden Celcius. Het Klimaatakkoord is de nationale invulling van dit internationale akkoord, met als centrale doel het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in 2030 met 49% t.o.v.1990. Voor het behalen van dit doel is een belangrijke rol weggelegd voor regio's (gemeenten, provincie en waterschappen). Iedere regio dient een Regionale Energie Strategie (RES) op te stellen, waarin zij beschrijft welke energiedoelstellingen er moeten worden gehaald en op welke termijn. Een RES is daarmee ook een instrument om de lokale ambities betreffende energie binnen bereik te brengen. In regio Holland Rijnland, waar Alphen aan den Rijn bij hoort, is in 2017 het Energieakkoord Holland Rijnland vastgesteld. Op basis van dit Energieakkoord, en conformeisen vanuit het Nationaal Programma RES is eerst een ConceptRES opgesteld, die voor Wensen en Bedenkingen aan de volksvertegenwoordigende organen is voorgelegd. Daarnaast is zowel regionaal als lokaal een uitgebreid participatietraject met inwoners doorlopen. Met deze input is vervolgens de RES 1.0 opgesteld. Deze wordt nu ter besluitvorming aan de volksvertegenwoordigende organen voorgelegd.

Inleiding/aanleiding

De RES als onderdeel van het Klimaatakkoord en bestuurlijke samenwerking

In 2019 is het Klimaatakkoord gepresenteerd. Nederland gaf hiermee invulling aan de internationale klimaatafspraken van Parijs. Daarin maakten 195 landen afspraken om de CO₂-uitstoot te verminderen en zo de wereldwijde temperatuurstijging tot 2 graden Celsius te beperken. Het Nationale Klimaatakkoord is zowel door het Kabinet als de decentrale overheden onderschreven. Dat laatste is gebeurd via de koepelorganisaties VNG, IPO, UvW, waarbij aanvullende voorwaarden gesteld zijn.

De RES maakt onderdeel uit van het Nationaal Programma RES, een gezamenlijke interbestuurlijk programma van Rijk en decentrale overheden, inclusief de VNG. Het NP RES vraagt alle regio's de RES 1.0 per 1 juli 2021 aan te leveren. Holland Rijnland is één van die dertig regio's. De RES kent zijn basis onder meer in het Regionale Energieakkoord uit 2017. Hierin is door de samenwerkende overheden in Holland Rijnland uitgesproken om in 2050 energieneutraal te zijn. De RES gaat in elk geval in op opwek van hernieuwbare elektriciteit en warmte. Vanuit de gezamenlijke ambitie zijn besparing en mobiliteit ook onderdeel van de RES Holland Rijnland.

Met het nastreven van de regionale energiedoelstellingen wordt tevens een bijdrage geleverd aan het behalen van de lokale ambities op het gebied van duurzaamheid. Dit voorstel draagt daarom eveneens bij aan het bereiken van de doelstellingen uit Programma 3, Duurzaamheid.

Beoogd maatschappelijk resultaat

In het Klimaatakkoord staat onder meer dat dertig energieregio's in Nederland onderzoeken waar en hoe ze kunnen bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. Ze leggen dit vast in een eigen Regionale Energie Strategie (RES). De RES 1.0 is dus geen doel op zich, maar een middel om onderdelen van het Nationale Klimaatakkoord te realiseren. De RES 1.0 is een belangrijke tussenstap op weg naar 2030 (49% CO₂ reductie) en uiteindelijk 2050 (95% CO₂ reductie). Met het opstellen van een RES worden de energiedoelstellingen van de regio beschreven, maar wordt ook gestreefd naar het verkrijgen van draagvlak in de maatschappij voor de benodigde maatregelen om de energietransitie te bewerkstelligen. Per 1 juli 2021 wordt elke regio gevraagd de RES 1.0 aan het NP RES te leveren. De RES wordt tweejaarlijks geactualiseerd, waarbij ruimte bestaat voor nadere uitwerking en aanpassingen.

Kader

- Klimaatakkoord Parijs (2015);
- Nationale Klimaatakkoord d.d. 9 juni 2019;
- Energieakkoord Holland Rijnland d.d. 27 september 2017; □ Programma 3, Duurzaamheid.

Argumenten , eventuele risico's en eventuele alternatieven

Belangrijke vervolgstap in (regionale) energietransitie

Bij instemming over de RES wordt een belangrijke stap in de regionale energietransitie binnen Holland Rijnland gezet. De RES geeft richting om verdere stappen te zetten, op lokaal niveau, en ook in regionale samenhang. De regionale ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn staat. De ambitie voor 2030 is in lijn met de doelstellingen uit het Regionale Energieakkoord uit 2017. We zetten in op een gebalanceerde combinatie van inzet op besparing, mobiliteit, warmtevoorziening in de gebouwde omgeving en opwek van hernieuwbare elektriciteit. De laatste twee zijn standaard onderwerpen in de RES. Vanuit de gezamenlijke ambitie uit het Energieakkoord, zijn ook de onderwerpen energiebesparing en duurzame mobiliteit onderdeel van de RES. Besparen is essentieel: wat niet gebruikt wordt, hoeft niet opgewekt te worden, en beperkt ruimteclaims. Mobiliteit zorgt voor aanzienlijk verbruik van energie en heeft daarmee grote invloed op het energiesysteem. Op deze manier sluit de RES aan op de bestaande uitvoeringslijnen uit het Regionale Energieakkoord.

RES 1.0 als strategische verkenning

De RES is een politiek-bestuurlijk document dat keuzes markeert en richting geeft, oftewel een strategische verkenning. De RES kent geen binding richting derden, en het is in die zin geen 'plan' of beleidsdocument. De RES vraagt om vertaling naar (lokale en bovenlokale) projecten en (ruimtelijk) beleid

om tot realisatie te kunnen komen. De individuele RES-partners zijn hiervoor aan zet: zij bepalen hoe de RES verder wordt uitgewerkt en vertaald wordt naar beleid. De RES vormt een bouwsteen voor aanpassing van het omgevings- of ruimtelijke beleid. Dat gebeurt bijvoorbeeld in structuur- of omgevingsvisies en/of in ander beleid (omgevings-, ruimtelijk, duurzaamheids-, energiebeleid of andersoortig). Dat kan leiden tot bijvoorbeeld aanpassing van beleid of het organiseren van het samenspel tussen marktpartijen, overheden, maatschappelijke partijen en bewoners.

Door de RES vast te stellen scharen de samenwerkende partijen zich achter de ambitie. En is het een herbevestiging van de gezamenlijke opgave en de bijbehorende bovenlokale kansen en onderlinge afhankelijkheid. En spreken ze uit zich verder in onderlinge samenwerking in te zetten om de ambities te realiseren. Met het vaststellen van de RES committeren de partners (overheden) zich aan de inhoudelijke keuzes en aan een gezamenlijk vervolg: (proces)afspraken over de doorwerking en uitwerking, inclusief de benodigde bovenlokale afstemming.

RES 1.0 is het resultaat van intensieve samenwerking

In 2019 en de eerste helft van 2020 is gewerkt aan de Concept RES, waarbij de ambities uit het Energieakkoord Holland Rijnland als basis hebben gediend. De Concept RES is tot stand gekomen in een intensief samenwerkingsproces tussen publieke partners, de netbeheerder en brede belanghebbenden. Het document is medio 2020 voorgelegd aan de dagelijkse besturen (DB) van de overheidspartners (gemeenten, provincie en waterschappen). Elk DB heeft er voor gekozen om dit te behandelen in haar eigen Raad, de Staten of de Verenigde Vergadering, waarbij zij wensen en bedenkingen konden indienen. Ook de Programmaraad, een adviserend orgaan waarin het bedrijfsleven en maatschappelijke partners zijn vertegenwoordigd, heeft wensen en bedenkingen ingediend. Op basis hiervan heeft de voorzitter van de Stuurgroep eind september 2020 de Concept RES met de ontvangen wensen en bedenkingen aan het NP RES aangeboden. In de periode daarna is volop ingezet op enerzijds participatie met inwoners en anderzijds op verdere uitwerking van de inhoudelijke thema's. Basis hiervoor was enerzijds de inhoud van de Concept RES en anderzijds de verzamelde wensen en bedenkingen. Op basis van deze input is de RES 1.0 opgesteld.

RES 1.0 biedt inhoudelijk een sterke basis voor de energietransitie

In de RES 1.0 wordt uitgegaan van de combinatie van inzet op besparing, mobiliteit, warmtevoorziening in de gebouwde omgeving en opwek van hernieuwbare elektriciteit. De laatste twee zijn standaard onderwerpen in de RES. Vanuit de gezamenlijke ambitie uit het Energieakkoord, zijn ook de onderwerpen energiebesparing en duurzame mobiliteit onderdeel van de RES 1.0. Besparen is essentieel: wat niet gebruikt wordt, hoeft niet opgewekt te worden, en beperkt ruimteclaims. Mobiliteit zorgt voor aanzienlijk verbruik van energie en heeft daarmee grote invloed op het energiesysteem. Onderstaand staan per onderwerp de in de RES 1.0 opgenomen ambities weergegeven.

Energiebesparing

Als eerste moeten we besparen. Want wat niet wordt gebruikt, hoeft niet te worden opgewekt. De ambitie voor besparing is minimaal 1,1 TWh in 2030 oftewel 11 procent minder dan in 2014. Dat doen we door 11 procent te besparen op mobiliteit en 15 procent op de gebouwde omgeving. In woningen kunnen we vooral besparen op warmte. Bij diensten doen we dat ook op elektriciteit.

Besparing is een gemeentelijke verantwoordelijkheid en taak. Focus van besparing ligt op de gebouwde omgeving (warmte in woningen, elektriciteit en warmte in utiliteiten). In regioverband wordt ook voor mobiliteit actief ingezet op besparing. Besparing gericht op de land- en tuinbouw en industrie kan onderwerp van kennis- en informatie uitwisseling zijn in de regio en mogelijke nadere samenwerking op subregionaal verband.

Duurzame mobiliteit

Wij zetten in op schonere, slimmere en andere mobiliteit. Dit leidt tot de volgende twee concrete doelen:

- Reductie van de CO2 uitstoot door mobiliteit in Holland Rijnland met 22 procent in 2030 ten opzichte van 1990;
- Reductie van het energieverbruik door mobiliteit in Holland Rijnland met minimaal 11 procent in 2030 ten opzichte van 2014.

Er is in kaart gebracht welke maatregelen bijdragen aan het behalen van deze doelen. Verdere uitwerking hiervan vindt plaats na vaststelling van de RES 1.0 en de Regionale Strategie Mobiliteit.

Warmte

De voorkeursvolgorde van warmtebronnen, de zogenaamde warmteladder, is als volgt:

- 1: Restwarmte
- 2: Geothermie
- 3: Aquathermie (i.c.m. Warmte- en Koudeopslag WKO)
- 4: Open WKO's
- 5: Warmtepompen en all-electric oplossingen
- 6: Groen Gas
- 7: Biomassa

Deze ladder is onder andere gebaseerd op het principe dat we elektrificatie van de warmtevraag zoveel mogelijk proberen te voorkomen. We volgen de mogelijkheden voor toepassing van waterstof als techniek in de gebouwde omgeving met belangstelling. De huidige verwachting is dat dit nog geen rol van betekenis zal vervullen voor 2030. Daarbij geldt dat groene waterstof leidt tot aanvullend benodigde opwek van hernieuwbare elektriciteit (windturbines en zonnepanelen).

Collectieve warmtesystemen, oftewel warmtenetten, lijken voor een groot deel van de regio de meest geschikte manier voor verwarming. Om beter zicht te krijgen op de bronnen die het warmtenet gaan voeden, zijn er verschillende nieuwe onderzoeken gedaan naar bijvoorbeeld restwarmte, geothermie en aquathermie. Ruimte bestaat daarbij voor oplossingen die de gedeeltelijke elektrificatie van de warmtevraag met zich meebrengen (zoals bijvoorbeeld aquathermie en hybride warmtepompen);

De verwachting is dat waarschijnlijk voldoende duurzame bronnen (restwarmte, geothermie, aquathermie, groen gas) beschikbaar kunnen zijn om in 2050 de gebouwde omgeving te verwarmen. Voorwaarden hierbij zijn:

- Minimaal 15 procent besparing op warmte. Vooral door woningen te isoleren tot minimaal label D en bedrijven en utiliteitsgebouwen tot label B.
- Er restwarmte komt uit Rotterdam (via WarmtelinQ).
- Goede samenwerking tussen de RES-partners om bovenlokale kansen te identificeren, af te stemmen en zo mogelijk te realiseren.

Als regisseur van de warmtetransitie in de gebouwde omgeving werkt elke gemeente aan een Transitievisie Warmte (TVW). Optimale afstemming van lokale vraag en warmtebronnen met bovengemeentelijke potentie vragen afstemming en samenwerking tussen gemeenten. Op basis van de RES 1.0 gaat gewerkt worden aan regionale principes over warmteinzet (koppelen vraag en aanbod en de benodigde bovenlokale infrastructuur).

Elektriciteit

De regionale ambitie is om in 2030 1,05 TWh aanvullende opwek van hernieuwbare elektriciteit gerealiseerd te hebben. Dit is een passende inzet voor de regio en in lijn met de ambities uit het Regionale Energieakkoord en de nationale opgave van 35 TWh. Deze inzet wordt opgewekt door een combinatie van zonnepanelen op (grote) daken, zonnevelden en windturbines. Om in 2030 de opwek gerealiseerd te

hebben, moeten begin 2025 de benodigde vergunningen verleend zijn. Dit vraagt om voortvarende verdere uitwerking en concretisering van de ambities.

De RES 1.0 is ontwikkeld in nauwe samenwerking met de regionale netbeheerder Liander. De ontwikkelingen en plannen voor de regio Holland Rijnland leiden onder meer tot stevige groei van de vraag naar elektriciteit. Denk bijvoorbeeld aan de verwachte toename van elektrisch vervoer en warmtepompen, en de woningbouwplannen. Dit betekent dat Liander de komende jaren de elektriciteitsnetten fors moet uitbreiden. Daarmee worden direct 'stopcontacten' gecreëerd, waarop latere lokale wind of zon projecten kunnen worden aangesloten. Dat zijn no-regret investeringen die hoe dan ook nodig zijn om aan de toekomstige vraag naar elektriciteit te voldoen. De verhouding tussen opwek via zon en via wind is opgenomen in de analyses. Door deze samenwerking hebben we alle plannen integraal kunnen beoordelen. Zo wordt o.a. voorkomen dat extra elektriciteitsstations moeten worden gebouwd met verder oplopende kosten tot gevolg.

Zon op Daken

We zetten zoveel mogelijk in op het opwekken van zonne-energie op daken, ook om de ruimtelijke claims op het buitengebied te beperken. Die inzet doen we binnen de marges van de netcapaciteit en de optimale verhouding in opgesteld vermogen voor wind- en zonne-energie. Concreet gaat dit om 0,25 TWh aan elektriciteit op grote daken. Ook voor de opwek van elektriciteit op kleine daken is de regionale inzet stevig: 0,24 TWh (deze telt echter niet mee in de regionale bijdrage aan de nationale opgave).

Het realiseren van de betreffende opwek is een taak en verantwoordelijkheid van gemeenten. In hun lokale beleid richten gemeenten zich onder meer op het wegnemen van specifieke belemmeringen voor specifieke doelgroepen. In regionaal verband wordt kennis uitgewisseld en bovendien worden de vorderingen regulier gemonitord als basis voor mogelijke bijsturing.

Zonnevelden en windturbines

Voor invulling van de ambitie van dit deel (0,8 TWh) zijn zoekgebieden bepaald. De Concept RES bevatte op dit onderwerp twee denkrichtingen als basis voor verdere uitwerking. Aan de hand van onder meer bestuurlijke weging van de wensen en bedenkingen zijn deze samengebracht tot één kansenkaart. Deze kansenkaart vormde de basis voor de verdere (lokale) participatie rondom dit onderwerp.

Op basis daarvan heeft een nadere gezamenlijke beschouwing plaatsgevonden van mogelijke gebieden. Hierbij is gekeken naar (on)mogelijkheden vanuit het elektriciteitsnetwerk, de ruimtelijke kwaliteit en het bestuurlijke en maatschappelijke draagvlak. Daarbij zijn zogenaamde 'niet te mitigeren restricties' voor milieu en veiligheid verwerkt. De (bestuurlijke) duiding van (lokale) participatie is hierin ook nadrukkelijk verwerkt, hetgeen veelal heeft geleid tot het verkleinen of verminderen van de potentiële zoekgebieden.

De zoekgebieden zijn ruimtelijk geïdentificeerd en bevinden zich voor een groot deel langs (rijks)infrastructuur. De kaart in het document RES 1.0 markeert deze zoekgebieden. Het betreft gebieden die voldoende kansrijk worden geacht een bijdrage te leveren aan de regionale ambitie, om nader uit te werken en te concretiseren richting de RES 2.0. De gemarkeerde gebieden kunnen allemaal bijdragen aan de regionale ambitie. In een gemarkeerd gebied wordt gezocht naar mogelijkheden voor duurzame opwek. Om deze bijdrage te concretiseren, is de komende periode aanvullende (lokale of bovenlokale) uitwerking nodig. Ook de PlanMER die momenteel wordt opgesteld, zal hierbij worden meegenomen. Op dit moment kan nog niet worden gezegd welke of welk deel van de zoekgebieden uiteindelijk gerealiseerd wordt.

De gemarkeerde zoekgebieden dekken theoretisch de genoemde ambitie. Wanneer gedurende de uitwerking blijkt dat de regionale ambitie niet gehaald wordt, dan zal in eerste instantie binnen de reservezoekgebieden worden gezocht naar mogelijkheden. De deelnemers aan de RES zien het tevens het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de komende periode op zoek te gaan naar aanvullende

kansen en zoekgebieden voor duurzame opwek. Het streven is en blijft om de opgave evenredig over de regio te verdelen, rekening houdend met de mogelijkheden van elke gemeente. Dit is een belangrijke bestuurlijke afspraak. Ook gaat elke deelnemende overheid aan de slag met inventarisatie van de benodigde aanpassingen van beleid.

Verwerking Wensen en Bedenkingen

Een overzicht van alle wensen en bedenkingen, en een toelichting op het (al dan niet) verwerken van deze wensen en bedenkingen in de RES 1.0 is een bijlage bij de RES 1.0. Onderstaand wordt kort ingegaan op de verwerking van de wensen en bedenkingen vanuit Alphen aan den Rijn.

W&B 1: we dringen er op aan dat de inspanningen in regionaal verband op korte termijn ook gericht zijn op het binnen halen van restwarmte uit Rotterdam voor een groter deel van de regio Holland Rijnland Het aansluiten van Alphen aan den Rijn op de restwarmteleiding is steeds meegenomen in de onderzoeken, maar bleek tot nu toe (technisch) niet haalbaar. Provincie Zuid-Holland is bezig met een provinciale studie naar verdere verspreiding van Rotterdamse restwarmte op lange termijn, die wellicht ook kansen kan bieden voor Alphen.

W&B 2: we vragen om herbezinning op de harde restricties om te zoeken naar mogelijkheden voor opwek van duurzame elektriciteit die passen binnen de denkrichtingen;

Door de keuze voor één denkrichting (zie W&B 3), waardoor zowel rijks- als provinciale wegen als zoekgebieden waren gedefinieerd, is in principe gezocht binnen de harde restricties. Voor deze zoekgebieden is bij het opstellen van de PlanMER (onderzoek naar milieu-effecten) voor de RES 1.0 binnen de harde restricties gekeken naar mogelijkheden om deze te verminderen door het toepassen van mitigerende maatregelen. Alleen die restricties waarvoor echt geen mitigerende maatregelen mogelijk zijn, zijn verwerkt in de RES 1.0 kaart met zoekgebieden.

W&B 3: voor de uitwerking naar één ruimtelijke denkrichting gaat de voorkeur van Alphen aan den Rijn uit naar de denkrichting Infrastructuur en Landschap;

Deze voorkeur is veelvuldig mee gegeven, en overgenomen ten behoeve van de Kanskaart duurzame opwek die voor het participatietraject was opgesteld. Ook in de RES 1.0 kaart is deze voorkeur nog herkenbaar.

W&B 4: trek de verhouding van opwek van duurzame elektriciteit tussen zonne- en windenergie gelijk, voor een meer evenredige verdeling;

Het belang van een gelijke verdeling van duurzame opwek door wind en door zon wordt ook in de RES 1.0 veelvuldig benadrukt en staat ook nadrukkelijk benoemd in de bijlage van Liander. Met name door de input vanuit participatie staat het nastreven van deze verhouding echter onder druk. Dit blijft daarom een belangrijk aandachtspunt bij de uitwerking van projecten.

W&B 5: we willen de Regionale Energie Transitie niet alleen zien als een bestuurlijk- en technisch vraagstuk maar ook als een sociaal vraagstuk.

In de RES 1.0 wordt aandacht besteed aan de sociale kant van de energietransitie. En zal dit thema worden geagendeerd, b.v. binnen de aangegeven randvoorwaarden of in de bijlage over Omgevingsparticipatie. Dat wil daarmee echter niet zeggen dat de uitwerking en uitvoering daarmee is geregeld. Die zal voor een groot deel liggen bij andere beleidsterreinen.

W&B 6: we dringen er bij Holland Rijnland op aan om in het kader van de verduurzaming van de mobiliteit in de regio de provincie op te roepen het OV op zo kort mogelijke termijn te verduurzamen, via het bestek van de komende aanbesteding Zuid-Holland Noord, en als gemeenten in de regio daartoe proactief de mogelijkheden voor opwek en de daarbij benodigde infrastructuur nabij OV-knooppunten te

inventariseren en onder de aandacht te brengen van de partijen die betrokken zijn bij de concessie ZuidHolland Noord.

Het algemene streven om in te zetten op zero emissie openbaar vervoer is opgenomen in de RES. (Gewenste) acties die daaruit voortvloeien worden in de bestaande lijn meegenomen. De provincie Zuid-Holland is de concessiehouder voor de concessie Zuid-Holland Noord. Daarbij houden zij zich aan het landelijk afgesloten convenant van duurzaam openbaar vervoer. Holland Rijnland heeft ingesproken over het beleidskader in de Statencommissie en daarbij gevraagd om een nog snellere omvorming naar volledige Zero Emissie busvervoer binnen de concessie.

Duurzaamheid

Met het Klimaatakkoord wordt gestreefd naar het beperken van de CO₂ uitstoot. De RES 1.0 gaat over de regionale aanpak om invulling te geven aan het Klimaatakkoord. Het draagt bovendien bij aan het bereiken van de lokale doelstellingen op het gebied van duurzaamheid.

Participatie

Participatie met inwoners heeft eind 2020 (doorlopend naar begin 2021) plaatsgevonden over de energietransitie en de RES in het bijzonder. Dat gebeurde op regionaal en lokaal niveau, op velerlei manieren en daarbij zoekend naar de juiste wijze, rekening houdend met de beperkingen door de Covidpandemie. In totaal zijn regionaal meer dan 10.000 inwoners betrokken, via webinars, enquêtes en op andere wijze. De nadruk daarbij lag op lokale activiteiten (voor activiteiten in Alpen aan den Rijn zie raadsinformatiebrief 351271). Het lijkt erop dat veel inwoners zich bewust zijn van de noodzaak dat er verduurzaamt moet worden en dat daarvoor ook flink wat dient te gebeuren. Deze eerste activiteiten en opbrengsten zijn de eerste stap in een langdurig participatieproces over de energietransitie.

Ook hebben diverse bijeenkomsten met volksvertegenwoordigers plaatsgevonden. De inhoudelijke uitwerking heeft plaatsgevonden in diverse (ambtelijke) werkgroepen waarin alle gemeenten deel konden nemen. Daarna volgde terugkoppelingen en overleg op bestuurlijk niveau. De opbrengst van het participatieproces is in januari 2021 verzameld, en is meegenomen en verwerkt in de voorliggende RES.

Financiële consequenties

Het vaststellen van de RES heeft geen financiële gevolgen. We betalen reeds een bijdrage voor de uitvoering van het Energieakkoord Holland Rijnland, en er is budget ontvangen vanuit het NP RES. Beide worden gebruikt voor de regionale energietransitie.

Realisatie

Besluitvormingsproces

De besluitvorming over de RES 1.0 vindt plaats in de volksvertegenwoordigende organen van de individuele samenwerkende overheden. Besluitvorming vindt zo veel als mogelijk geharmoniseerd plaats, waarbij een bepaalde mate van maatwerk mogelijk is mits de kern van het besluit overeind blijft. De RES is één gezamenlijk document van alle samenwerkende partijen, dat breed gedragen wordt. Het is identiek voor alle partijen. Verschillen van inzicht omtrent de RES leiden niet tot aanpassing van de RES zelf, maar kunnen doorwerken in de verdere uitwerking of vertaling naar beleid van de betreffende overheid.

Eventuele moties kunnen worden ingediend bij het eigen college van de individuele overheden. Aangezien de RES organisatie een samenwerking is van verschillende organisaties, kan deze zelf geen moties

ontvangen of hieraan opvolging geven. Effecten van moties krijgen hun beslag in de lokale uitwerking (verankering in beleid) en kunnen voor wat betreft het document RES op zijn vroegst in de RES 2.0 verwerkt worden. Een amendement (wijziging van de RES-tekst) kan alleen tot aanpassing van de RES 1.0 leiden als alle RES-partners dit steunen. Indien dit niet het geval is, dan zal het amendement worden meegenomen voor uitwerking in de ontwikkeling van de RES 2.0.

Vervolgproces

Terugmelding van de besluitvorming in de individuele overheden vindt plaats voor 1 juli 2021 in het PHO+, via de Stuurgroep. Hierna biedt de Stuurgroep de RES 1.0 (per brief) aan namens de regiopartners aan het NP RES.

Elke deelnemende partij zet zich in om de ambitie van de RES 1.0 te realiseren en werkt verder aan uitwerking, voorbereiding en realisatie van de benodigde maatregelen. Dit gebeurt in elk geval in de vorm van een inventarisatie van benodigde aanpassingen van beleid, uitwerking van zoekgebieden en afstemming in het kader van de regionale structuur warmte.

Om de ambities uit te werken en waar te maken, is verdere samenwerking nodig. Opvolging van de RES vraagt in ieder geval om een regulier regionaal bestuurlijk gesprek over de voortgang en het doelbereik: liggen we op koers voor onze ambities? Als basis hiervoor wordt op regionale schaal door de RESorganisatie de voortgang gemonitord op basis van informatie die door de deelnemende overheden wordt aangeleverd.

Aanvullend vraagt de opvolging om bovenlokale afstemming van de concretisering van de plannen, kennisuitwisseling, maar ook het gezamenlijk ontwikkelen van de RES 2.0. Welke activiteiten en verantwoordelijkheden daarbij lokaal, of regionaal belegd worden, zal worden uitgewerkt in het procesplan voor de RES 2.0. Dat is een separaat document, dat dit najaar wordt voorgelegd aan colleges ter vaststelling. Op dit moment is de toekomst van de programmastructuur van NP RES en de financiering nog onvoldoende duidelijk.

Gewaarmerkte bijlage(n):

- RES 1.0 Holland Rijnland en de daarbij behorende bijlagen.

Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris,

de burgemeester,

Jaargang : 2021
Registratienummer : 375990
Onderwerp : vaststellen RES 1.0

De raad van Alphen aan den Rijn,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 april 2021, en gehoord de
beraadslagingen over het amendement in de raadsvergadering van 24 juni 2021,

besluit:

- 1 De Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 Holland Rijnland vast te stellen, met daarin de volgende thema's en ambities:

Energiebesparing

Ambities:

- Als eerste moeten we besparen; wat niet wordt gebruikt hoeft niet te worden opgewekt;
- Het energiegebruik van de regio is in 2030 minimaal 11 % lager dan in 2014;
- Het energiegebruik van de regio is in 2050 minimaal 30 % lager dan in 2014;
- Van de minimaal 11 % energiebesparing in 2030 wordt 11 % bespaard op mobiliteit en 15% op de gebouwde omgeving (warmte in woningen, elektriciteit en warmte in utiliteitsgebouwen).

Duurzame mobiliteit

Ambities:

- Wij zetten in op schonere, slimmere en andere mobiliteit met als concrete doelen:
 - a. Reductie van CO₂-uitstoot door mobiliteit in de regio met 22 % in 2030 ten opzichte van 1990;
 - b. Reductie van energieverbruik door mobiliteit in de regio met minimaal 11 % in 2030 ten opzichte van 2014.

Warmte

Ambities:

- In 2050 verwarmen we alleen nog via duurzame bronnen, mits:
 - a. Gemeenten goed samenwerken voor een zo goed mogelijke verdeling van schaarse warmtebronnen;
 - b. Er 30 procent wordt bespaard op warmte, door o.a. isolatie, gedragsverandering, efficiëntere technologieën en zonthermie;
 - c. Er restwarmte komt uit Rotterdam (via WarmtelinQ);

- Op weg naar 2050 zijn hybride warmtepompen een nuttige tussenstap op weg naar andere duurzame oplossingen;
- Door elektrificatie van warmte is in 2050 ongeveer 1,18 TWh extra elektriciteitsopwek nodig;
- In 2030 zijn ongeveer 23.000 woningen in regio van het gas afgehaald met de nu bekende gemeentelijke plannen.

Thema Elektriciteit

Ambities:

- In de regio wekken we in 2030 1,05 Twh extra duurzame elektriciteit op t.o.v. 2014, door een combinatie van zonnepanelen op grote daken (ca. 0,25 TWh), zonnevelden en windturbines (ca. 0,8 TWh).
- De volgende ambitie te laten vervallen:
Voor windturbines zoeken we naar passende locaties vanuit het elektriciteitsnetwerk, de ruimtelijke kwaliteit en het bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak. De zoekgebieden hiervoor zijn ruimtelijk geduid. De meest kansrijke zoekgebieden van dit moment dekken theoretisch de genoemde ambitie. Het lijkt raadzaam om in aanvulling hierop nog meer zoekgebieden toe te voegen als onderdeel van de ontwikkeling van de RES 2.0. We denken dan onder andere aan gebieden langs infrastructuur die als reserve zoekgebied op onze kaart met zoekgebieden zijn aangegeven.

2 Het college de opdracht te geven de RES uit te werken en te verankeren in het lokaal (omgevings-)beleid, in afstemming met de Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland, waarbij:

- Kaders dienen te worden opgesteld waaraan de zoekgebieden moeten voldoen;
- Inwoners, dorpsoverleggen en andere belangengroepen te betrekken bij het vinden van andere, dan de huidige, zoekgebieden;
- Kaders dienen te worden opgesteld waaraan windmolens moeten voldoen:
Te overwegen zijn:
 - Lokale richtlijnen voor de afstand tussen de voet van de windmolen en de voorgevel van het huis/bedrijfspan;
 - Lokale richtlijnen zoals geluidsoverlast, hoogte van de windmolen, slagschaduw e.d.;
 - Lokale richtlijnen voor flora en fauna;
- Het participatieproces nadrukkelijk te laten plaatsvinden met inwoners, dorpsoverleggen en belangengroepen.
- In overleg met buurgemeenten uit het Groene Hart zoekgebieden worden aangedragen;
- Op cruciale momenten en tijdig de raad wordt geïnformeerd over de voortgang van en wordt betrokken bij dit proces.

Gewaarmerkte bijlage(n):

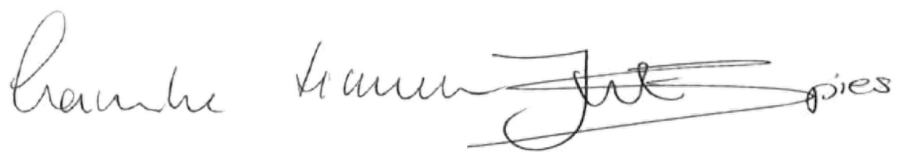
- RES 1.0 Holland Rijnland en de daarbij behorende bijlagen

Vastgesteld in de openbare vergadering van 24 juni 2021.

De raad van Alphen aan den Rijn,

de griffier,

de voorzitter,

Handwritten signatures in black ink. The signature on the left is 'J.A.M. Timmerman' and the signature on the right is 'J.W.E. Spies'. The signatures are written in a cursive style.

drs J.A.M. Timmerman

mr.drs. J.W.E. Spies